

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Υ Π Ο

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Β. ΠΑΤΣΕΛΗ

Τὴν 25ην Νοεμβρίου παρελθόντος ἔτους συνήλθεν εἰς Μόσχαν τὸ Συνέδριον τῶν Σοβιέτ, καὶ ἐπεκύρωσε τὸν νέον Συνταγματικὸν χάρτην τῆς Χώρας, πὺν πρόκειται νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν μέχρι τοῦδε τοιοῦτον, ὅστις ψηφισθεὶς τὴν 31ην Ἰουλίου 1923 ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐνώσεως, προτάσει ἑτέρας Ἐπιτροπῆς προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ Στάλιν καὶ ἐπικυρωθεὶς ὑπὸ τοῦ II Συνεδρίου τῶν Σοβιέτ, εἶχε τεθῆ ἔν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1924.

Ἡ ἐξέτασις καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ νέου συν)τος εἰς τὴν χώραν τῶν Σοβιέτ μὲ τοὺς νέους θεσμοὺς πὺν εἰσάγει εἰς αὐτὴν πιστοποιεῖ ἄφ' ἑνὸς μὲν τὴν ἀπαρνησὶν ἕκ μέρους τῆς Κυβερνήσεώς των, βασικῶν ἀρχῶν τοῦ συστήματος, τὰς ὁποίας οἱ ἰθύνοντες τοῦ Κρεμλίνου, ἂν καὶ δεσμευμένοι ἀπὸ τὰς φιλοσοφικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀντιλήψεις των, δὲν κατώρθωσαν νὰ πραγματοποιήσουν.

Ἀποδεικνύει ἐπὶ πλέον ὅτι τὸ σοβιετικὸν καθεστῶς δὲν εἶναι παρὰ ἕνα προσωρινὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον μοιραίως ὄφειλε μίαν ἡμέραν νὰ ἀπαρνηθῆ τὰς ἀρχὰς του καὶ νὰ καταλήξῃ θάττον ἢ βραδίον εἰς ἕνα κεφαλαιοκρατικὸν ἢ σχεδὸν κεφαλαιοκρατικὸν καθεστῶς.

Ἀποδεικνύει τέλος ὅτι ἀπὸ τὸ τέλμα εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐμπέσει ἡ χώρα, μὲ τὰς οὐτοπιστικὰς θεωρίας τῶν ἐρυθρῶν κυβερνητῶν της, ἦτο ἀδύνατον νὰ τὴν ἐξαγάγουν αἱ μέθοδοι τοῦ κρατικοῦ σοσιαλισμοῦ, ὅτι ἦτο ἀπαραίτητον νὰ γίνῃ προσφυγὴ εἰς τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν, νὰ ὑποκινηθῆ ἡ ἀτομικὴ ἐνεργητικότης, δελεαζομένου τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος καὶ ὅτι τέλος ὑπερτάτη ἀρχὴ παντὸς οἰκονομικοῦ συστήματος εἶναι ἡ μὴ δέσμευσις τῆς ἀτομικῆς πρωτοβουλίας.

Ἡ θυσία τέλος τῆς παρουσίας γενεᾶς, τὴν ὁποίαν ἐζήτησαν οἱ ἐρυθροὶ δικτάτορες τῆς Μόσχας, χάριν εἰκονικῶν μελλοντικῶν βλέψεων, μόνον εἰς τὴν Ρωσσίαν ἦτο δυνατὴ, χώρα εἰς τὴν ὁποίαν τὸ ἄτομον οὐδέποτε ἐλογίζετο εἰς τὰ δμματα τῶν κυβερνησέων της.

Τὸ μέχρι τοῦδε σύνταγμα τῶν Σοβιέτ, ἐστηρίζετο, ὡς γνωστὸν, ἐπὶ δύο ἀρχῶν, ἀκρως ἀντιθέτων πρὸς ἀλλήλας, ἦτοι τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ τῆς συγκεντρωτικῆς διοικήσεως.

Ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωσις, παρουσιάζει τὸ μοναδικὸν φαινόμενον μιᾶς

Ἑομοσπονδίας ἀποτελουμένης ἐξ Ἐθνικοτήτων καὶ ὄχι Κρατῶν. Ἑομοσπονδίας πραγματοποιηθείσης διὰ τῆς ἐκουσίας προσχωρήσεως εἰς αὐτὴν τῶν Ἑομοσπονδιακῶν Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν καὶ εἰς τὴν ὁποίαν τὴν πρωτεύουσαν θέσιν κατέχει ἡ Ἑομοσπονδιακὴ Σοσιαλιστικὴ Δημοκρατία τῶν Σοβιέτ τῆς Ρωσσίας.

Ἡ συγκεντρωτικὴ διοίκησις ἀφ' ἐτέρου ποῦ ἀποτελεῖ τὸ β' χαρακτηριστικὸν τοῦ σοβιετικοῦ Συντάγματος καὶ ἡ ὅλοια κάπως δυσκόλως συμβιβάζεται μὲ τὴν Ἑομοσπονδιακὴν μορφήν τῆς Ἑνώσεως, ἐνισχύεται ἀκόμη περισσότερο μὲ μίαν ἀπολυταρχικὴν τάσιν, ἐκδηλουμένην διὰ τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου. Ἡ τελευταία αὕτη μορφή εἶναι μία ἔκφρασις τοῦ μαρξισμοῦ, τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησαν ὁ Μάρξ καὶ ὁ Ἐγγελ, τῆς ὁποίας ὁμως τὸ περιεχόμενον εἶναι ἀσαφές.

Ἡ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν συγκεντρωτικὴ αὕτη διοίκησις εἰς Ἑομοσπονδιακὴν Ἑνωσιν, καθιστᾷ σχεδὸν εἰκονικά, τὰ δῆθεν «κυριαρχικά δικαιώματα» τῶν ὁμοσπόνδων Δημοκρατιῶν. Εἶναι βεβαίως ἀληθές ὅτι αἱ ἐκουσίως προσχωρήσασαι εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἑνωσιν Δημοκρατίαι, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἐγκαταλείψουν ὁποῖαν θελήσουν, θεωρητικῶς τουλάχιστον, διότι ἐν τῇ πράξει, παρόμοια κινήματα ἀποσπρήσεως, ὅπως τῆς Γεωργίας, πατάσσονται ἀνοικτηρόνως.

Ὁ ρόλος ὄθεν τῶν κυβερνήσεων τῶν Ἑομοσπονδιακῶν Δημοκρατιῶν, περιορίζεται εἰς ἓνα ἀπλοῦν ρόλον διεκπεραιώσεως, τουλάχιστον διὰ τὰς σπουδαίας ὑποθέσεις.

Ἡ κατάργησις τέλος τῆς ἀρχῆς τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἐξουσιῶν ποῦ ἐφαρμόζεται εἰς ὅλα τὰ κοινοβουλευτικὰ πολιτεύματα ἐξασφαλίζει εἰς τὰ ἀνώτατα ὄργανα τοῦ Κράτους πλήρη τὴν νομοθετικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν καὶ διαρκῆ ἀνάμειξιν των εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς δικαστικῆς τοιαύτης.

Αὗται εἶναι αἱ ἀρχαὶ ποῦ κυριαρχοῦν εἰς τὸ ἀντικατασταθὲν σύνταγμα τοῦ 1923, ὁ μηχανισμὸς τοῦ ὁποίου ἐλειτούργει διὰ τῶν κάτωθι ὄργάνων.

Διὰ τοῦ Συνεδρίου τῶν Σοβιέτ τῆς Ἑνώσεως, πολυάριθμοι συνέλευσις ἐκλεγομένη διὰ τετραβαθμίου συστήματος καὶ ἐφήμερος (1986 ἀντιπρόσωποι τὸ 1935). Τὸ Σύνταγμα τῆς χώρας προέβλεπε μίαν σύνοδον κατὰ διετίαν. Οἱ νόμοι ὁμως εἰς τὴν χώραν τῶν Σοβιέτ εἶναι τόσο ἐλαστικοὶ ὥστε μεταξὺ τοῦ VI συνεδρίου τοῦ 1931 καὶ τοῦ VII τοῦ 1935 παρῆλθον τέσσαρα ὁλόκληρα ἔτη.

Ἐν καὶ τὸ Συνέδριον τῶν Σοβιέτ τῆς Ἑνώσεως ἦτο τὸ ἀνώτατον ὄργανον τῆς Ἑνώσεως δὲν ἠδύνατο ἐν τούτοις λόγω τῆς συνθέσεώς του καὶ τῶν σπανίων συνελεύσεών του, νὰ ἐξασκήσῃ πρακτικῶς πλήρη τὰ δικαιώματά του. Ἐξέλεγεν ὄθεν τοῦτο τὴν Κεντρικὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν, τὴν ὁποίαν ὁ Λενὶν ἐκάλεε «Προλεταριακὸν Κοινοβούλιον» καὶ ἡ ὁποία ὡς πληρεξούσιος τοῦ πρώτου ἐξήσκει τὴν νομοθετικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη συνερχομένη εἰς τρεῖς μόνον συνόδους, κατὰ τὸ διάστημα δύο τακτικῶν

Συνεδρίων, παραχωρεῖ, κατὰ τὸ ἐνδιάμεσον διάστημα, τὰ δικαιώματά της εἰς ἓνα «Π ρ ο ς δ ρ ε ἰ ο ν» ἐξ εἴκοσι ἐπτὰ μελῶν, ὄργανον τῆς ἰδίας καὶ τοῦτο φύσεως μὲ νομοθετικά, ἐκτελεστικά καὶ διοικητικά δικαιώματα, περιορισμένης ὅμως ἀρμοδιότητος.

Πλησίον τῶν τριῶν τούτων ὀργάνων, καὶ μὲ τὰ αὐτὰ σχεδὸν δικαιώματα, ὡς πρὸς τὴν φύσιν, περιορισμένα ὅμως ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν, εἵθεται, τὸ «Σ υ μ β ο ὑ λ ι ο ν τ ῶ ν Ἀ ν τ ι π ρ ο σ ῶ π ω ν τ ο Ὑ Λ α ο Ὑ», ἐκλεγόμενον ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ Λαοῦ, καὶ τοῦ ὁποίου αἱ ἀποφάσεις ἐκτελεστικῆς καὶ διοικητικῆς φύσεως ὑπόκεινται εἰς τὸν ἀνώτατον ἔλεγχον τῶν προηγουμένων τριῶν ὀργάνων.

Τοιοῦτον εἶναι, εἰς ἀπίστευτον βαθμὸν πολὺπλοκον, τὸ μέχρι πρότινος, ἐν ἰσχύϊ Σύνταγμα τῆς χώρας, Σύνταγμα τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς δημοκρατίας μὲ ἀντιπροσωπευτικὸν σύστημα, ἐξασφάλιζε πανίσχυρον κεντρικὴν ἐξουσίαν, ἱκανὴν νὰ κατασυντρίψῃ τὰ διάφορα διαλυτικά κινήματα τῶν Δημοκρατιῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως, νὰ ἐκμηδενίσῃ τὰς ἀντεπαναστάσεις, νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν κοινωνικοποίησιν τῆς γῆς, νὰ ἐξαφανίσῃ τὸ γόητρον τῆς κεφαλαιοκρατίας καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν δικτατορίαν τοῦ προλεταριάτου ἥτοι τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος διὰ μέσῳ τοῦ Στάλιν, τοῦ Γεν. Γραμματέως του, ὅστις ἐμπνέει καὶ διευθύνει ὅλην τὴν πολιτικὴν τῆς χώρας, ὅσον τοῦ Συνεδρίου, ὅσον καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ Λαοῦ.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ 1923, ὅπου ἐψηφίσθη τὸ σύνταγμα ταῦτο, ἡ κατάστασις τῆς χώρας μετεβλήθη κατὰ πολὺ, λόγῳ πολλῶν καὶ διαφόρων αἰτίων, τὸ δὲ νέον τοιοῦτο πού ἐκυρώθη ἀπὸ τὸ Συνέδριον τῶν Σοβιετ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ λογικὸν τέρμα μιᾶς δωδεκαετοῦς ἐξελίξεως, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὴν ἱστορίαν τῆς χώρας ταύτης.

Τὸ κυριώτερον ὅμως τῶν αἰτίων τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς εἶναι ἡ ἐσφαλμένη ἀντίληψις πού εἶχον σχηματίσει τὰ Σοβιετ, ὡς πρὸς τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν ρόλον μιᾶς κεφαλαιοκρατικῆς χώρας, καὶ κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ ρόλος οὗτος συνίστατο εἰς τὴν καταπίεσιν τῶν πτωχῶν.

Ἐὰν βεβαίως «κεφαλαιοκρατισμὸς» σημαίνει σύστημα καταπίεσεως τῶν ἀσθενῶν, ὡς ἐφαντάζοντο ἄλλοτε οἱ ἰθύνοντες τῆς Μόσχας, ὅλα τὰ κράτη θὰ ἐκηρῦσσοντο ὑπὲρ τῆς καταργήσεώς του. Εἰς τὴν πραγματικότητα ὅμως τὸ σύστημα τοῦτο δὲν εἶναι ὀργάνωσις ἐπινοηθεῖσα παρὰ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ προκύψασα ὅλως φυσιολογικῶς.

Τὸ κεφαλαιοκρατικὸν σύστημα εἶναι ὀργάνωσις, ἡ ὁποία ἀποβλέπουσα εἰς τὴν πραγματοποίησιν κρατῶν, προκαλεῖ κατὰ τρόπον ὅλως φυσικὸν καὶ λογικὸν τὴν αὐτόματον προσαρμογὴν τῆς παραγωγῆς εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς καταναλώσεως διὰ τοῦ ρυθμιστοῦ τῶν τιμῶν καὶ τῆς κατευθύνσεως τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων πρὸς τὰ ἀποδοικώτερα πεδία τῆς δράσεως διὰ τοῦ ρυθμιστοῦ τοῦ ἐπιτοκίου.

Ἴδου τώρα αἱ ἐπελθοῦσαι μεταβολαί :

Ἀπὸ πολιτικῆς ἀπόψεως ἐν πρώτῃς ἡ κατάστασις τῆς χώρας μεταβλήθη ριζικῶς. Τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα μετὰ τὴν πανωλεθρίαν τῶν ὀπιδῶν τοῦ Τρότσκι καὶ Ζηνόβιεφ καὶ πάσης τρομοκρατικῆς ἀντιπολιτεύσεως, θεωρεῖ ὡς ξαφανισθέντας τοὺς πολιτικοὺς ἀνιπάλους καὶ σταθεροποιηθεῖσαν τὴν θέσιν του ἐν τῇ χώρῳ. Ἡ δολοφονία τοῦ Κόρωφ, τρίτου γραμματέως τοῦ κόμματος μετὰ τὸν Στάλιν, καὶ τῆς ὁποίας τὰ αἷτια μένουσιν ἀκόμη ἀγνωστα, θεωρεῖται ὡς ἡ τελευταία τρομοκρατικὴ ἀπόπειρα κατὰ τοῦ κρατοῦντος κόμματος.

Ἡ τελευταία ὁμως ἐξέλιξις τῆς Σοβιετικῆς Ρωσσίας ἀποτελεῖ ἓνα ἀρκετὰ πολὺπλοκον πρόβλημα, τὰ στοιχεῖα τοῦ ὁποίου εἶναι ἀλληλένδετα πρὸς ἄλληλα. Ἐὰν ἡ πολιτικὴ ἐξέλιξις σταθεροποιεῖται εἰς τὴν χώραν διὰ τῆς κοινωνικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ ἡ τελευταία αὕτη εἶναι ἀχώριστος τῆς οικονομικῆς ἐξεξίξεως, ἡ ὁποία ἦτο ἀρκετὰ βαθειὰ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

Ἄν καὶ ἡ Σοβιετικὴ Κυβέρνησις ἐκήρυσεν ἐπὶ πλέον τὴν ἀνευχορήματοσ οικονομίαν καὶ τὴν δωρεὰν παροχὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, ἐν τῇ πραγματικότητι ὁμως, ἡ ἐξαφάνισις τοῦ νομίσματος δὲν κατορθώθη νὰ πραγματοποιηθῇ ἓνα δὲ ἐκ τῶν πλέον περιέργων χαρακτηριστικῶν τοῦ σοβιετικοῦ συστήματος εἶναι ἡ δημοσιονομικὴ ὀργάνωσις τῆς χώρας. Κατ' ἀρχὰς τὰ Σοβιέτ κατεδίκασαν τὴν χρῆσιν τοῦ νομίσματος «ὡς κεφαλαιοκρατικοῦ φαινομένου» ἐθνικοποίησαν τὰς Τραπεζὰς, ἀντικαταστήσαντες αὐτάς διὰ μιᾶς «Λαϊκῆς Τραπεζῆς», ἡ ὁποία καταργηθεῖσα καὶ αὕτη, παρ' αὐτῶν τῶν ἰδρυτῶν τῆς, ἀντικατεστάθη τὸ 1921 ὑπὸ μιᾶς Κρατικῆς Τραπεζῆς, μὲ δικαίωμα ἐκδόσεως τραπεζογραμματίου, σύμφωνα μὲ τὰς κλασικὰς οικονομικὰς ἀρχὰς, μὲ κάλυμμα εἰς χρυσὸν καὶ συνάλλαγμα κατὰ τὸ 1/4.

Τὰ Σοβιέτ ἐπὶ πλέον ὄχι μόνον ἐπανῆλθον εἰς τὸ τραπεζογραμματίον, ἀλλὰ τὸ ἐθεώρησαν σὺν τῷ χρόνῳ ὡς τὴν μόνην πηγὴν προόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χώρας. Ἐναγκάσθησαν ἐπὶ πλέον ταῦτα ν' ἀπαρνηθῶν ἀρκετὰς ἐκ τῶν βασικῶν ἀρχῶν των, νὰ ἐπιναφέρουν τοὺς φόρους νὰ ἀρνηνοῦν τὴν δωρεὰν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους, καὶ νὰ καταργήσουν τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χώρας των ὅπως καὶ τὰ ἄλλα Κράτη.

Ὁ Προϋπολογισμὸς τῶν Σοβιέτ, περιλαμβάνει δώδεκα ἐν ὅλῳ μέρη, ἤτοι ἔνδεκα εἰδικοὺς προϋπολογισμοὺς ἰσαριθμῶν Ὀμοσπονδιακῶν Δημοκρατιῶν καὶ τὸν εἰδικὸν τῆς Ἐνώσεως ἤτοι τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῶν Ἡν. Σοβ. Σοσιαλ. Δημοκρατιῶν.

Τὰ προϊόντα τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ Κράτους (Βιομηχαναίαι, Τράπεζαι, δάση, μεταλλεῖα) διανέμονται ἐξ ἡμισείας σχεδὸν μεταξὺ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὀμοσπ. Δημοκρατιῶν καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ἐνώσεως. Τὰ ἔξοδα διανέμονται κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον. Ὁ εἰδικὸς προϋπολογισμὸς τῆς Ἐνώσεως ἀναλαμβάνει τὰ ἔξοδα τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν γενικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐνώσεως ἤτοι τοῦ Συμβουλίου τῶν

Ἀντιπροσώπων τοῦ Λαοῦ, Ἀστυνομίας (πρώην Τσέκα) Ναυτικοῦ, Μεταφορῶν, Τ.Τ.Τ., Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων.

Μερικαὶ ἐν τούτοις ὑπηρεσίαι τῆς Ἐνώσεως συναντώμεναι καὶ εἰς κάθε Δημοκρατίαν μέλος καὶ ὀνομαζόμεναι « Ἡνωμέναι Ὑπηρεσίαι » ὡς εἶναι ἡ Διεύθυνσις τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ Γενικὴ Ἐπιθεώρησις, τὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον, τροφοδοτοῦνται κατὰ μὲν τὰ δύο τρίτα τῶν ἐξόδων τῶν ἐκ τῶν Δημοκρατιῶν—μελῶν, κατὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπον ἐν τρίτον ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἐνώσεως.

Αἱ Ὁμοσπονδιακαὶ Δημοκραταὶ τέλος ἔχουν μερικὰς ὑπηρεσίας καὶ μὴ ἀπαντωμέναι εἰς τὴν Ἐνωσιν, ὅπως ἡ Δημοσία Ἐκπαίδευσις, ἡ Κοινωνικὴ Πρόνοια, ἡ Ὑγειονομικὴ Ὑπηρεσία, καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἔξοδα τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιβαρύνουν καθ' ὁλοκληρίαν τὰς Δημοκρατίας—μέλη τῆς Ἐνώσεως.

Τὸ Τραπεζικὸν σύστημα τὸ νῦν ἐν ἰσχύϊ εἰς τὰ Σοβιὲτ περιλαμβάνει πέντε κατηγορίας Τραπεζῶν.

I. *Τὴν Κρατικὴν Τράπεζαν.*

II. *Τὰς Κεντρικὰς καὶ Ἐπαρχιακὰς Ἐμπορικὰς Τραπεζάς.*

III. *Μίαν κατηγορίαν Δημοικῶν Τραπεζῶν.*

IV. > > *Τραπεζῶν Ἀγροτικῆς Πίστεως καὶ*

V. *Ἐταιρίας ἀμοιβαίας πίστεως* (ὁργανωμένας δι' ἰδιωτικῶν κεφαλαίων).

Αἱ Σοβιετικαὶ Τράπεζαι εἶναι Ἐταιρίαι περιορισμένης εὐθύνης καὶ κρατικοὶ ὁργανισμοὶ συγχρόνως, ἔχουν ἴδια νομικὴν προσωπικότητα καὶ προϋπολογισμὸν καὶ χρηματοδοτοῦσι τὰ τράστ καὶ τὰ συνδικάτα.

Τὸ Ἐπιτροπᾶτον τῶν Οἰκονομικῶν ἔχει κατ' ἀρχὴν τὸ ὑποχρεωτικὸν δικαίωμα τῆς γενικῆς ὁργανώσεως ὅλων τῶν Τραπεζικῶν ἐργασιῶν τῆς χώρας, ἡ ἐκτέλεσις ὁμῶς τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων ἀνήκει εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Κρατικῆς Τραπεζῆς.

Ἀπαγορεύεται εἰς τὰς ἀνωτέρω Τραπεζάς νὰ λαμβάνουν πιστώσεις ἀπὸ οἰονδήποτε Ὀργανισμὸν πλὴν τῆς Κρατικῆς Τραπεζῆς, ἡ ὁποία εἶναι ἐκδοτικὸν ἴδρυμα, καὶ ἴδρυμα χορηγήσεως βραχυπροθέσμων πιστώσεων. Τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐξαιροῦνται οἱ Ὀργανισμοὶ τῆς Ἀγροτικῆς καὶ Δημοικῆς Πίστεως.

Μερικοὶ Ὀργανισμοὶ ἐν τούτοις τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας χρηματοδοτοῦνται ἀπὸ εἰδικὰς Τραπεζάς.

Ἡ Βιομηχανικὴ Τράπεζα οὔτω ἀνοίγει πιστώσεις εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, μαζὺ μὲ τὴν Κρατικὴν τοιαύτην.

Ἡ Συνεργατικὴ Τράπεζα, συγκεντρώνει τὰς πράξεις ὅλων τῶν συνεταιρισμῶν.

Ἡ Τράπεζα τοῦ Ἐσωτερικοῦ Ἐμπορίου χρηματοδοτεῖ τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον μαζὺ μὲ τὴν Κρατικὴν τοιαύτην.

Ἡ Ἠλεκτρογράπεζα ἐνισχύει τὰς ἠλεκτρικὰς ἐπιχειρήσεις, διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐκμετάλλευσιν ἐργοστασίων, σταθμῶν κ.τ.λ.

Ἡ ἐξέλιξις τῶν Τραπεζῶν εἰς τὴν χώραν τῶν Σοβιέτ παρουσιάζει μίαν ἀμφιταλάντευσιν μεταξὺ συγκεντρώσεως καὶ ἀποκεντρώσεως, τῆς ὁποίας ὁμῶς ἡ γενικὴ γραμμὴ τείνει διαρκῶς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν μιᾶς συνεπῶς ἰσχυροτέρας συγκεντρώσεως.

Ἐνῶ ἐπὶ παραδείγματι κατ' ἀρχὰς ἡ ἰδέα τῆς συγκεντρώσεως ἐμφανίζεται μόνον εἰς τὴν Κρατικὴν Τράπεζαν, βραδύτερον τὸ τραπεζικὸν σύστημα λαμβάνει ἀποκεντρωτικὸν χαρακτήρα. Μετέπειτα πάλιν ἡ συκέντρωσις κατακτᾷ ἐκ νέου ἕδαφος. Ἡ Ἐκδοτικὴ Τράπεζα οὕτω ἔχει τὸ προνόμιον τῆς ἀντιπροσωπείας εἰς ὅλα τὰ διοικητικὰ συμβούλια τῶν Τραπεζῶν εἰς τὰς ὁποίας τὸ Κράτος μετέχει οἰκονομικῶς.

Τὸ κεντρικὸν ὅμως πρόβλημα τῆς Σοβιετικῆς οἰκονομίας εἶναι κατ' οὐσίαν πρόβλημα γεωργικόν. Αἱ τάσεις ὅμως τῆς μεγάλης μάξης τῶν χωρικῶν δὲν εἶναι καθόλου αἱ ἴδιαι μὲ τὰς τάσεις τῶν ἐργατῶν. Ὡς ἀγροτικὴ χώρα ὅθεν ἡ Ρωσσία δὲν παρουσιάζει κανένα τῶν ὄρων ποὺ προέβλεπεν ὁ Μάρξ διὰ τὴν κοινωνιοποίησιν. Ἴδου διατὶ εἰς τὰ ζητήματα τῶν χωρικῶν οἱ ἰθύνοντες τῶν Σοβιέτ δὲν κατώρθωσαν νὰ δώσουν τὴν λύσιν ποὺ ἔδωσεν ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις εἰς παρομοίαν περίπτωσιν, τὸ δὲ σύνθημα «*ἡ γῆ εἰς τοὺς ἀγρότας*» ποὺ διεκίρυστον οὗτοι δὲν ἦτο παρὰ μία φράσις κενή, τῆς ὁποίας οὐδέποτε ἐπετράπη ἡ πραγματοποίησις.

Ἡ πραγματοποιηθεῖσα ἀφ' ἐτέρου, κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐπικρατήσεως τῶν Σοβιέτ, κοινωνιοποίησις τῶν γαιῶν, μακρὰν ἀπέχει ἀπὸ τοῦ νὰ δώσῃ τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα θέλουν νὰ μᾶς παρουσιάσουν οἱ ἰθύνοντες κύκλοι. Ἡ κολλεκτιβιστικὴ καλλιέργεια εἶναι ἐν πρώτοις ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων καλλιέργεια μεγάλῃ καὶ συνεπῶς ἄκρως ἀντίθετος μὲ τὸν καταμερισμὸν τῆς ἀγροτικῆς ἰδιοκτησίας εἰς ἀγροκτῆματα. Οἱ ἀγρόται ἐπὶ πλεόν ἐφόσον διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τούτου ἐπεροῦνιο τοῦ δικαίωματος τῆς διαθέσεως τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας των, δυσκόλως ἔσπειρον περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι εἶχον ἀνάγκην πρὸς ἰδίαν κατανάλωσιν μὴ ἔχοντες οὐδὲν συμφέρον πρὸς τοῦτο, ἀφοῦ τὸ ἐπὶ πλεόν ἠὰ ἐδημευετο ὑπὸ τῶν Δημοσίων Ἀρχῶν.

Ὅπως δὲ καὶ εἰς ἄλλα πεδία οὕτω καὶ ἐντοῦθα, τὰ Σοβιέτ, ἠναγκάσθησαν νὰ κίμουν παραχωρήσεις εἰς τοὺς χωρικοὺς, βαθέως ἀτομικιστὰς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ρωσσίαν καὶ νὰ ἀρνηθοῦν τὴν θεωρίαν τοῦ Προϋδὸν κατὰ τὴν ὁποίαν «*ἡ ἰδιοκτησία εἶναι κλοπή*».

Τὸ σημερινὸν δόγμα τοῦ κομμουνισμοῦ, δὲν εἶνε πλεόν ἡ ἀρνησις τῆς ἰδιοκτησίας, ἀφοῦ ἀναγνωρίζει εἰς ἕκαστον τὸ δικαίωμα τοῦτο, εἰς περιωρισμένον βέβαια βαθμὸν, ὅπως καθορίζεται εἰς τὸ νέον Σύνταγμα τῆς χώρας. Ὡς οἰκονομικὸν καθεστῶς ἡ κολλεκτιβιστικὴ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου δὲν ἀπεδείχθη βιώσιμος, ἡ δὲ Σοβιετικὴ Δημοκρατία, διὰ νὰ «*Ἀρχεῖον*» Δ. Καλιτσουάκι, Τόμ. 17 (1937) Β'.

ζήση ἠναγκάσθη νὰ ἐπανεύρη μίαν μορφήν κεφαλαιουχισμοῦ ποῦ θὰ τῆς ἐπατρέψῃ νὰ παριάγῃ. Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1913, αὐτὸς ὁ Στάλιν διεκίρηνεν ὅτι κάθε χωρικός εἶχε πλήρως δικαίωμα κυριότητος εἰς μίαν ἀγελίδα.

Ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου 1935 δέ, κάθε οἰκογένεια χωρικοῦ ἔχει παρόμοιον δικαίωμα κυριότητος εἰς μίαν ἀγελίδα, δύο μόσχους, ἓνα ἢ δύο χοίρους, δέκα πρόβατα καὶ αἰγας, ἀπεριόριστον ποσότητα πουλερικῶν καὶ ἕως εἴκοσι κηφέλας. Μερικαὶ μάλιστα περιφέρειαι τῆς χώρας εὐνοοῦνται περισσότερο. Εἰς τὸ μέλλον ὅθεν καθεστῶς τῶν Σοβιέτ, ἡ μερὶς τῆς ἰδιοκτησίας θὰ εἶναι ὡς βλέπομεν ἀκόμη μεγαλυτέρα.

Ἐτέρω σπουδαία μεταβολὴ τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως τῶν Σοβιέτ, πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν, ἀπαντᾶται καὶ εἰς τὸ πνεῦμα ποῦ διέπει τὸ 2ον πενταετές σχέδιον (1933—1937). Ἐνῶ τοῦτέσσι τὸ πρῶτον πενταετές σχέδιον τοῦ 1926 ἀπέβλεπεν εἰς τὴν εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν ἀνάπτυξιν τῆς μεγάλης βιομηχανίας πρὸς οἰκονομικὸν ἐξοπλισμὸν τῆς χώρας, τὸ 2ον τοιοῦτον ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὴν μικρὰν βιομηχανίαν πρὸς ἐξύψωσιν τῆς στάθμης τῆς ζωῆς τοῦ πληθυσμοῦ.

Τὸ περίφημον πενταετές σχέδιον (1 Ὀκτωβρίου — 31 Δεκεμβρίου 1932) ἐκ τῶν σχεδιασθέντων τοῦ ὁποῖου πολλὰ ἔμειναν ἀνεκτέλεστα, εἰς ὄσους δὲ κλάδους ἐπετεύχθησαν ἡ ἀθλιότης τῆς ποιότητος τοῦ προϊόντος, ὑπερβαίνει εἰς τὴν πραγματικότητα πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ λεχθῇ, οὐδόλως θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκτελεσθῇ χωρὶς τὴν τρομοκρατικὴν ὀργάνωσιν τῆς Γκεπεῦ.

Ἡ προετοιμασία τοῦ σχεδίου τούτου ἔχει ἀνατεθῆ εἰς ἰδικὸν ὀργανισμόν «Συμβούλιον διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ἀμύνην», ὁ ὁποῖος κάθε ἔτος λαμβάνει τὸ διὰ τὴν ἀντίστοιχον περίοδον πρὸς ἐκτέλεσιν σχέδιον, καταριζόμενον καὶ ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Χωρὶς νὰ ἐπεκταθῶμεν ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῶν Σοβιέτ, ἐπὶ τῆς μεταρρυθμίσεως τῆς ἀστικῆς νομοθεσίας, θὰ ἐνδιατρίψωμεν ὀλίγον ἐπὶ τῆς βαθείας μεταβολῆς ποῦ ἐπῆλθεν εἰς τὴν διεθνήν θέσιν τῶν Σοβιέτ.

Ἀφ' ὅτου τὰ τελευταῖα ταῦτα ἀπεκίρηνεν τὰ ἐπαναστατικὰ κηρύγματα τοῦ Τρότσκι περὶ παγκοσμίου ἐπαναστάσεως, ἡ Σοβιετικὴ Δημοκρατία κατέστη νομικὸν πρόσωπον τοῦ Δημοσίου Διεθνoῦς Δικαίου ὡς καὶ τὰ ἄλλα κράτη, εἰσῆλθεν εἰς τὴν συναυλίαν τῶν μεγάλων κρατῶν, παίζουσα εἰς τὴν διεθνήν πολιτικὴν τὸν ρόλον μεγάλης δυνάμεως καὶ διατελοῦσα μέλος τῆς Κ.Τ.Ε. ἀπὸ τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1934, εἰς τὸ συμβούλιον τῆς ὁποίας ὁ ἀντιπρόσωπός της ἐψήφισε τὴν ἀγγλο-γαλλο-ιταλικὴν συμφωνίαν τῆς 17.4.35, καὶ τὴν διαμαρτυρίαν διὰ τὴν παραβίασιν ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας τῶν στρατιωτικῶν ὄρων τῆς συνθήκης τῶν Βερσαλλίων, ὄρους τοὺς ὁποῖους ἄλλοτε αὕτη κατεπολέμει λυσσωδῶς. Ἐνῶ δὲ ἄλλοτε τὰ Σοβιέτ κατηγοροῦν τὴν Γαλλίαν, ὡς κεφαλαιοκρατικὴν καὶ ἰμπεριαλιστικὴν χώραν, ἤδη αὐτὸς ὁ Στάλιν διὰ τοῦ ἀνακοινωθέντος τῆς 15.5.35, «ἠσπάξετο πλήρως τὴν πολιτικὴν τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης τῆς Γαλλίας διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς στρατιωτικῆς

της δυνάμεως εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἀσφαλείας της».

Ἡ μικρὰ αὕτη περίληψις τῆς ἐξελίξεως τῆς Χώρας ἀπὸ τοῦ 1932 μέχρι σήμερον, ἦτο ἀπαραίτητος διὰ ν' ἀντιληφθῶμεν καλλίτερον τὸ νέον πνεῦμα ποῦ θὰ κυριαρχῇ εἰς τὸ Σοβιετικὸν Σύνταγμα τῆς αὔριον, δεδομένου ὅτι οἱ θεσμοὶ ἐνὸς κράτους εἶναι ἀρρήκτως ἠνωμένοι μὲ τοὺς οικονομικοὺς καὶ ἀνθρωπίνους συντελεστάς τῆς χώρας, οὔτινες διαρκῶς ἐξελίσσονται. Κράτη δὲ τὰ ὅποια δὲν θέλουν ἢ δὲν δύνανται νὰ παρακολουθήσουν τὴν ἐξέλιξιν ταύτην καὶ νὰ προβοῦν εἰς μεταρρυθμίσεις εἶναι καταδικασμένα εἰς ἀφάνειαν καὶ καταστροφήν.

Ἴδου διατὶ κατόπιν συστάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Κομιτάτου τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος καὶ ἐκθέσεως τοῦ Μολοτόφ, τὸ VII Συνέδριον τῶν Σοβιέτ παρεδέχθη τὴν 6ην Φεβρουαρίου π. ἔτους τὴν ἀρχὴν τῆς μεταβολῆς τοῦ ἐκλογικοῦ συστήματος, διορίσαν πρὸς τοῦτο Ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Στίλιν, ἣς καθήρησεν ὄχι πλέον ἓνα σχέδιον ἐκλογικοῦ συστήματος, ἀλλὰ σχέδιον Συντάγματος προωρισμένον νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ παλαιόν.

Πρόκειται, ὡς βλέπομεν, περὶ ριζικῆς ἐξελίξεως ὑπὸ τὴν κυρίαν τῆς λέξεως σημασίαν καὶ ὅχι ὅπως ἔλεγεν ὁ Μολοτόφ εἰς τὸ VII Συνέδριον τῶν Σοβιέτ τοῦ 1935 «περὶ μεταβολῆς εἰς τὰς σχέσεις τῶν κοινοτικῶν δυνάμεων» ἢ ὅποια πολὺ πιθανὸν νὰ ἐδικαιολόγῃ μίαν ἐκλογικὴν μεταβολήν.

Ἐὰν ὅμως ὑφίσταται ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως, ἡ ἐλευθερία συζητήσεως ὅμως ἐπιτρέπεται μόνον εἰς ὅ,τι δὲν θέλει τὰς βάσεις τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως. Μία μόνον πολιτικὴ γνώμη ἐπιτρέπεται εἰς ὅλον τὸ Κράτος, ἡ κομμουνιστικὴ, μία δὲ Τροτσικὴ κίνησις, ἐπὶ παραδείγματι, θὰ καταδικάσεται καὶ εἰς τὸ μέλλον ὅπως καὶ εἰς τὸ παρελθόν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς βάσεις τῆς ὀργανώσεως τῶν δημοσίων ἐξουσιῶν, αὐταὶ παραμένουν αἱ αὐταὶ ὡς καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα τοῦ 1923.

Ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωσις τῆς αὔριον θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ εἶναι μία Ὁμοσπονδία Ἐθνικοτήτων διὰ τῆς ἐκουσίας προσχωρήσεως εἰς αὐτὴν τῶν σοσιαλιστικῶν δημοκρατιῶν, ἴσων ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα. Τὸ νέον Σύνταγμα τῆς χώρας ἀναγνωρίζει ἑνδεκα ἐν ὅλῳ τοιαύτας Δημοκρατίας, τὰ ὄρια μιᾶς ἐκάστης τῶν ὁποίων καθορίζονται παρὰ τούτου. Δι' οἰανδήποτε ὁμως μεταγενεστέραν ἐδαφικὴν μεταβολὴν ἀπαιτεῖται ἡ ἐκ τῶν προτέρων συγκατάθεσις τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν. Ἐκάστη Δημοκρατία ἀπ' ἑτέρου διατηρεῖ, θεωρητικῶς τοῦλάχιστον, τὸ δικαίωμα νὰ ἐξέρχεται τῆς Ἐνώσεως.

Ὁ Ὁμοσπονδιακὸς ὁμως οὔτος χαρακτὴρ τοῦ Σοβιετικοῦ κράτους μετριάζεται κατὰ πολὺ διὰ τῆς ὑπάρξεως πανισχύρου Κεντρικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὅποια καταπατοῦσα τὴν ἀρχὴν τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἐξουσιῶν, κρατεῖ εἰς χεῖράς της ὀλόκληρον τὴν νομοθετικὴν, διοικητικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Ἡ κεντρικὴ ὁθεν κυβέρνησις θὰ ἔχῃ εἰς τὸ μέλλον ὅλας τὰς ἐξουσίας ἢτοι θὰ διευθύνῃ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν, τὴν Ἐθνικὴν ἄμυναν, τὸ μονοπώλιον τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, τὴν νομισματικὴν, δημοσιο-

νομικήν καὶ τραπεζικὴν πολιτικὴν, τὴν ἀσικὴν, ποινικὴν καὶ ἐργατικὴν νομοθεσίαν κτλ.

Ἐκάστη Δημοκρατία ἔχει βέβαια τὸ ἰδικόν της Σύνταγμα, ἐν περιπτώσει ὅμως διαφωνίας, ὡς πρὸς τὴν ἐρμηνείαν ἐνὸς νόμου τῆς Ἐνώσεως καὶ μιᾶς τῶν Δημοκρατικῶν μελῶν, ἐπὶ ζητήματος ὅπου ὑφίσταται παράλληλος ἀρμοδιότης τῶν δύο ἔξουσιῶν, ἐφαρμόζεται ὁ Νόμος τῆς Ἐνώσεως.

Αἱ καταχρήσεις ὅμως, τὰς ὁποίας δύναται νὰ διαπράξῃ ἓνα εἰς ἄλλον συγκεντρωτικὸν σύστημα, σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νέου Συντάγματος, εἶναι ὀλιγώτεροι τοῦ Συντάγματος τοῦ 1923, χάρις εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν ψηφοφόρων ποὺ ἐνεργεῖται, χάρις εἰς ἓνα πραγματικὸν ἀντιπροσωπευτικὸν σύστημα καὶ ἔχει πτωχὴν λαϊκὴν ἀντιπροσωπείαν. Τὸ ἀντιπροσωπευτικὸν σύστημα εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ρωσίαν παρουσιάζεται εἰς κίθις στάδιον τοῦ πολιτικοῦ βίου τῆς χώρας. Ὅλα τὰ συμβούλια ποὺ κατανέμονται τὴν ἐξουσίαν, ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Ἐνώσεως, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ πνίσχυρον ὄργανον τοῦ Κράτους, μέχρι τῶν Σοβιέτ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν χωριῶν. Ὅλα αὐτὰ αἱ ἐκλογαὶ γίνονται διὰ μυστικῆς καθολικῆς ψηφοφορίας. Κατὰ τὸ Σύνταγμα αἱ ἐκλογαὶ γίνονται ἀνά διετίαν. Οὐσιαστικῶς ὅμως οἱ Σοβιετικοὶ νόμοι εἶναι τόσον ἐλαστικοί, ὥστε τὸ μεσολαβήσαν διάστημα μεταξὺ τῶν δύο τελευταίων ἐκλογῶν ἦτο περίπου τετραετές. Ἡ ἄμεσος ψηφοφορία εἶναι ὁ κανὼν, τὸ δὲ πρῶν ἐκλογικὸν σύστημα τῶν τεσσάρων βαθμῶν καταργεῖται.

Ἡ ἔμμεσος ψηφοφορία ὑφίσταται μόνον διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν ὀργάνων ποὺ πρῆρχονται ἐκ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου ἢτοι τῆς Νομοθετικῆς, Ἐκτελεστικῆς καὶ Δικαστικῆς ἐξουσίας. Καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ Λαϊκὰ Δικαστήρια ἐκλέγονται διὰ τῆς ἄμεσου ψηφοφορίας.

Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τῶν Σοσιαλιστικῶν—Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν εἶναι τὸ Ἀνώτατον ὄργανον τῆς Χώρας, τὸ ὁποῖον ἐξασκεῖ κατ' ἀρχὴν ὅλα τὰ δικαιώματα τὰ παρεχόμενα εἰς τὴν Ἐνωσιν. Ὅπως δὲ κάθε Νομοθετικὴ Συνέλευσις Ὀμοσπονδιακοῦ Κράτους, περιλαμβάνει καὶ τοῦτο δύο Σώματα, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἐκλέγεται διὰ τέσσαρα ἔτη. Τὸ ἐν τῶν Σωμάτων τούτων ὀνομαζόμενον «Συμβούλιον τῆς Ἐνώσεως» ἀντιπροσωπεύει ὀλόκληρον τὴν Χώραν, διὰ τῆς ἐκλογῆς ἐνὸς ἀντιπροσώπου ἀνά 300.000 κατοίκους. Τὸ ἕτερον καλούμενον «Συμβούλιον τῶν Ἐθνικότητων» ἀντιπροσωπεύει τὰς Ὀμοσπόνδους Δημοκρατίας, τὰς Ἐπαρχίας καὶ τὰς αὐτονόμους Χώρας ποὺ ἀποτελοῦν τὴν Ἐνωσιν, ἐπιβάσει; ἐκλογικῆς τοιαύτης, ὥστε ἀνά ἐκλέγωνται 236 ἀντιπρόσωποι ἐν ὄλῳ.

Αἱ δύο Συνελεύσεις ἐκτὸς τῶν ἐκτάκτων συνόδων, θὰ ἔχουν καὶ νομίμους καὶ συγχρόνους τοιαύτας. Συνέρχονται ἰδιαιτέρως, ἐκτὸς προκειμένου περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν μελῶν τοῦ Προεδρείου, τὸ ὁποῖον τὰ ἀντικαθιστᾷ κατὰ τὴν ἐνδιάμεσον περίοδον τῶν συνόδων καὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ Λαοῦ ἢτοι τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον εἶναι, ὡς εἴπομεν, τὸ ἀνώτατον ὄργανον

τοῦ Κράτους, κρατοῦν εἰς χεῖράς του ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ αὐτοῦ τοῦ συντακτικοῦ ἀκόμη, διότι καὶ αὐτὸ τὸ σύνταγμα τῆς Χώρας θὰ δύναται νὰ μεταβληθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τούτου, λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων ἐκάστης Συνελεύσεως.

Τὸ Προεδρεῖον τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου, ἐκλεγόμενον καὶ τοῦτο παρὰ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου καὶ ἀπαριζόμενον ἐξ ἐνὸς Προέδρου, τεσσάρων Ἀντιπροέδρων, ἐνὸς Γραμματέως καὶ τριάκοντα ἐνὸς μελῶν, ἀντικαθιστᾷ τοῦτο κατὰ τὸ ἐνδιάμεσον διάστημα τῶν συνόδων.

Τὰ δικαιώματα τοῦ Προεδρείου τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου εἶναι τὰ ἴδια σχεδὸν καὶ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου, ὀλίγον ὅμως περιορισμένα. Τὸ Προεδρεῖον συγκαλεῖ τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον καὶ δύναται νὰ διαλύσῃ. Δύναται ἐπίσης νὰ προκαλέσῃ δημοψηφίσματα, ἐξασκεῖ τὴν ἀνωτάτην ἐπίβλεψιν ἐπὶ τῶν Νομοθετικῶν ὀργάνων τῶν Ὀμοσπόνδων Δημοκρατιῶν. Τὰ δικαιώματά του φθάνουν μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου, ἐπιστρατεύσεως καὶ ἐπικυρώσεως συνθηκῶν. Τὰ δικαιώματα ὅμως ταῦτα ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου τοῦτο εἶναι ὑπεύθυνον (ἀρ. 31 καὶ 48).

Πλησίον τῶν δύο τούτων ὀργάνων καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν των λειτουργεῖ τὸ Συμβούλιον τῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ Λαοῦ, τὰ μέλη τοῦ ὁποίου ἐκλέγονται παρὰ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου, συνερχομένων εἰς κοινὴν συνεδρίασιν τῶν δύο τμημάτων του. Τὸ Συμβούλιον τῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ Λαοῦ ὁμοιάζει μὲ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τῶν κοινοβουλευτικῶν πολιτευμάτων, ἢ δὲ εὐθύνῃ τῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ Λαοῦ, ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν Ὑπουργικὴν τοιαύτην ἐγώπιον τοῦ Κοινοβουλίου.

Τοιοῦτον θὰ εἶναι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ Σύνταγμα τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως τῆς αὔριον. Τὸ μέλλον του ὅμως παραμένει ἄγνωστον, διότι οἱ συνταγματικοὶ θεσμοὶ μιᾶς χώρας μόνον διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου ἐπιβεβαιοῦν καὶ διαψεύδουν τὰς ἐλπίδας πὸν στηρίζει κανεὶς ἐπ' αὐτῶν. Πλεῖστοι ὅσοι θεσμοὶ πράγματι δὲν ἀντέστησαν εἰς τὴν δοκιμασίαν αὐτὴν τοῦ χρόνου καὶ τὴν χρῆσιν πὸν ἔκαμαν οἱ ἄνθρωποι πὸν τοὺς ἐφήρμοσαν.